



SM Sisäministeriö

# Lausunto passirekisterin ja henkilökorttirekisterin biometrinen tietojen käyttämisestä rikostorjunnassa

Sisäministeriön poliisiosasto on pyytänyt sisäministeriön rajavartio-osastolta lausuntoa otsikon asiassa. Sisäministeriön rajavartio-osasto toimii samalla Rajavartiolaitoksen esikuntana. Lausunto on jaoteltu lausuntopyynnön otsikoinnin mukaisesti.

## 1. Oikeudelliset edellytykset passirekisterin ja henkilökorttirekisterin biometrinen tietojen käyttämiselle rikostorjunnassa

- Mahdollistaako EU:n tietosuojalainsäädäntö kansallisen sääntelyn passirekisterin ja henkilökorttirekisterin biometrinen tietojen käyttämisestä rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi ja/tai selvittämiseksi?

Rajavartio-osaston käsityksen mukaan EU:n passiasetus (EY 2252/2004) ei aseta rajoituksia passien myöntämisen yhteydessä kerättyjen biometrinen tietojen muulle käsittelylle henkilötietojen suojaa koskevia säännöksiä noudattaen. Tätä tulkintaa tukee Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytäntö (asia C-291/12 ja yhdistetyt asiat C-446/12–C-449/12). ID-asetus (EU 2019/1157) vaikuttaa passiasetuksen tavoin sääntelevän lähinnä sitä, millä edellytyksillä passin tai henkilökortin sirulle tallennettuja tietoja voidaan käsitellä.

Siten asia tulee arvioida lausuntopyynnössä kuvatulla tavalla yleisen tietosuoja-asetuksen sääntelyn ja mahdollisen kansallisten täydentävien säännösten nojalla. Rajavartio-osaston käsityksen mukaan yleinen tietosuoja-asetus ei kategorisesti estäne tietojen käyttämistä rikostorjunnassa.

- Miten tietojen mahdollista rikostorjuntakäyttöä tulisi rajata lainsäädännössä (esimerkiksi rikosten vakavuusasteeseen liittyvät rajaukset, päätöksentekotasot ja muut käsittelyltä edellytetyt suojatoimet)?

Rajavartio-osasto jättää asian poliisiosaston harkintaan, mutta toteaa näkemyksensä, että tietojen käyttäminen rikostorjunnassa olisi syytä rajata lähtökohtaisesti vain vakaviin rikoksiin tai sellaisiin rikoksiin, joissa rikos kohdistuu matkustusasiakirjan hankkimismenettelyyn tai jotka toteutetaan oikeudettomasti hankittua matkustusasiakirjaa hyödyntäen. Esimerkkinä voidaan esittää tilanne, jossa henkilö esiintyy toisena henkilönä hankkii itselleen aidon toiselle henkilölle myönnetyn matkustusasiakirjan omalla valokuvallaan.

## 2. Biometrinen tietojen hyödyt vakavien rikosten ennalta estämisessä, paljastamisessa tai selvittämisessä

Postiosoite  
Postadress  
Postal Address  
Sisäministeriö

Käyntiosoite  
Besöksadress  
Office

Puhelin  
Telefon  
Telephone

Faksi  
Fax  
Fax

s-posti, internet  
e-post, internet  
e-mail, internet

PL 26  
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12  
Helsinki

0295 480 171  
+358 295 480 171

09 160 44635  
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi  
www.intermin.fi

- Millaisissa tapauksissa seuraavien passirekisterin ja henkilökorttirekisterin tietojen nykyistä laajempi käyttö voisi merkittävästi tehostaa vakavien rikosten ennalta estämistä, paljastamista tai selvittämistä:

Passirekisterin ja henkilökorttirekisterin tietojen nykyistä laajemman käytön ei voi arvioida tehostavan merkittävästi Rajavartiolaitoksen tutkittavaksi kuuluvien rikosten estämistä, paljastamista tai selvittämistä.

### 3. Kansallisen sääntelyn muutostarpeet

Kohdan 3 osalta rajavartio-osastolla ei ole lausuttavaa.

### 4. Muut huomiot passirekisterin ja henkilökorttirekisterin biometrinen tietojen käsittelyedellytyksistä

Rajavartio-osasto pitää perusteltuna, että poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimivaltuudet Rajavartiolaitoksen tutkittavaksi kuuluvien rikosten estämisen, paljastamisen ja selvittämisen osalta olisivat mahdollisimman yhtenevät. Mikäli passi- ja henkilökorttirekisterin sisältämien biometrinen tietojen käsittely mahdollistettaisiin esimerkiksi törkeän ihmiskaupan estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi, olisi perusteltua, että tämä mahdollistetaan poliisin lisäksi myös Rajavartiolaitokselle.

Rajavartio-osaston osastopäällikkö, kontra-amiraali

Markku Hassinen

Ylitarkastaja, oikeustieteen maisteri

Sami Piispanen

Jakelu SM Sisäministeriö  
SM PO Lainsäädäntöyksikkö

Tiedoksi SM RO Oikeudellinen osasto

**VN/5608/2022-SM-5**

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: